

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Ledöje ~ Smörum
historisk forening og arkiv

4. Årgang Nr. 2 1982

Nyt fra Historisk Forening

JUBILÆUM

Den 13. marts fejrede foreningen sit 10-års jubilæum. Det blev en dejlig dag for os alle sammen. Både medlemmer og ikke-medlemmer kom og gratulerede, så de forskellige udstillinger, som var lavet i dagens anledning. At dømme efter den "snakken", der var overalt, hyggede alle sig vist meget. Også til festen om aftenen, hvor der var 75 mennesker, var der en dejlig stemning.

På foreningens vegne vil jeg gerne endnu engang sige tak til alle, der kom. Også tak for alle de dejlige ting, vi fik.

Det var desværre ikke muligt at bevare udstillingerne i lokalerne, da ombygningen af huset skulle igang snarest. Til gengæld er ombygningen nu tilendebragt. Vi glæder os meget til at vise det færdige resultat frem for alle, der kommer til de arrangementer, vi byder på i vinterens løb.

Hvis nogle af vore medlemmer er interesserede i at se lokalerne og vores beskedne samling på et andet tidspunkt, er I altid velkomne til at rette henvendelse til undertegnede.

Ballerup Bladet

Lone Brüsch, formand for Ledøje-Smørum Historiske Forening havde mange gange favnen fuld af gaver, da foreningen benyttede 10-års fødselsdagen til at præsentere de nye lokaler i den gamle skole i Smørumovre.

Efterårstur til Kalundborg

LØRDAG DEN 18. SEPTEMBER.

Vi mødes på Søgerskolens parkeringsplads og kører kl. 9.30 i bus til Kalundborg.

På vejen dertil ser vi Tuse Kirke med de meget berømte kalkmalerier. Kirkens præst viser rundt og fortæller dens historie.

Derfra kører vi til Kalundborg, ser den sjældne kirke med de 5 tårne, samt museet. Vor medbragte mad og kaffe spiser vi på museet. Besøget i Kalundborg slutter med en byvandring i det gamle kvartar under kyndig vejledning.

Drikkevarer vil kunne købes i bussen.

Hjemkomst ca. kl. 17.30

Prisen er for voksne kr. 60 og for børn kr. 20.

Tilmelding senest den 15. sept. til

Else Herrmann

97 51 96

Vilh. Nielsen

16 90 12

STUDIEKREDS I GOTISK SKRIFT

I lighed med forrige sæson er Jens Westerlund underviser i denne studiekreds. Der er naturligvis plads til begyndere på holdet, men der sættes på deltagere fra sidste hold.

Undervisningen begynder mandag den 6.9. kl. 19.30
Der undervises ialt 8 mandage, alle dage i foreningens lokaler, Smørum Bygade 35. Pris for deltagelse kr. 50, som dækker materialer m.m.
Tilmelding til Lone Brüsich.

FOTOTEKNIK OG GENSTANDSREGISTRERING.

Tirsdag den 16. november og tirsdag den 23. november
For at få rettet eventuelle fejl i tide og undgå flere har vi bedt Bent Nielsen, som står for fotogruppen i Ballerup Historiske Foreningen, om at hjælpe os. De der er interesserede i at deltage i foreningens registreringsarbejde af indsamlede effekter, er velkomne til at deltage. Der begyndes begge aftener kl 19.30.
Pris for deltagelse kr. 10.
Tilmelding til Lone Brüsich.

Foredragsrækken 1982-83

Traditionen tro indbydes vore medlemmer til en foredragsrække i vinter. Forhåbentlig rammer vi manges interesser i de udvalgte emner.

5. oktober: Lektor Claus Bjørn
Andelsbevægelsen. I 100-året for oprettelsen af det første andelsmejeri.
2. november: Museumsinspektør Gerd Neubert
Dragter og tekstiler på Hedeboegnen for 150 år siden.
7. december: Museumsinspektør Søren Frandsen
Søborg Slot og købstad. De nyeste resultater af sommerens udgravninger.
11. januar: Gartner Anders Pedersen, Frilandsmuseet
Havens historie.
1. februar: Cand. mag Bente Gundestrup
Det kongelige Kunstkammer, begyndelsen til Nationalmuseet, vi kender i dag.
1. marts: Piet van Deurs, velkendt for alle for udsendelserne "Hvad er det" og "Skattejagt" i TV, vil lave en quiz-aften med os.

Alle foredragene holdes i det store mødelokale, Smørum Bygade 35, alle aftener kl 19.30.

Prisen for foredragsrækken er kr.60, pensionister $\frac{1}{2}$ pris, kr. 15 for et enkelt foredrag. Der vil blive serveret kaffe med "brød" for kr. 7.

Vel mødt.

Arkæologisk gruppe har startet sæsonen.

Oplægget til efterårets og vinterens arbejde omfatter markvandring, gennemgang og registrering af fund, undersøgelser af hustomter, forarbejder til udstillinger og mere.

Har du interesse i studiet af kommunens fortid, så mød op på den gamle skole i Smørumovre, Smørum Bygade 35, den 2. tirsdag i hver måned.

Første gang den 14. september.

Vel mødt.

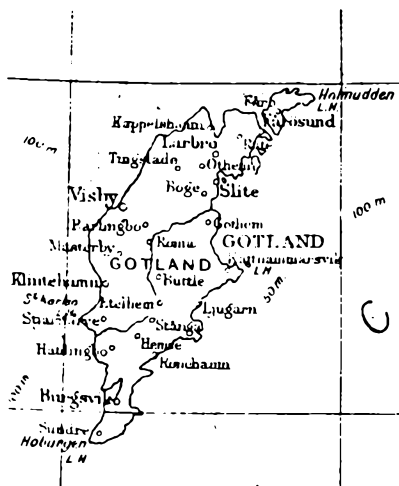
Arkæologigruppen.

ANDRE ARRANGEMENTER

Foreningen Vestvoldens Venner besøger Ledøje-Smørum kommune lørdag den 9. oktober. Historisk forening har påtaget sig at vise rundt. Der vil blive besøg i Ledøje Kirke, Smørum Kirke, desuden skal vore gæster se Edelgave samt Voldstedet i nærheden. Den medbragte mad skal spises i lokalerne i Smørumovre. Desuden skal naturligvis Lokalhistorisk arkiv besøges. Vores medlemmer er meget velkomne til at deltage i turen. Mødetid er kl. 11 ved Ledøje Kirke. Nærmere oplysninger kan fås ved henvendelse til Lone Brüsck.

Endvidere håber vi at mange vil møde op til foreningens julestue LØRDAG DEN 27.NOVEMBER om eftermiddagen.

Formanden for Vestvoldens Venner, Erik Wassard viser filmen "Det grønne Bælte" og holder foredrag om Københavns befæstning.

Rejseudvalget

Der vil sandsynligvis blive arrangeret en udlandsrejse i januar eller februar. En bustur til Gotland i dagene omkring Kristi Himmelfart skulle være sikker. Nærmere program vil i begge tilfælde foreligge i løbet af efteråret.

I Kristi Himmelfarts ferien havde foreningen besøg af Historielaget i Brunlanes.

På lørdagens udflugt til nordsjælland gjorde man holdt i Nordmandsdalen i Fredensborg Slotspark, hvor professor Gunnar Wasberg holdt et kort foredrag om stedets oprindelse.

Nyt fra Lokalhistorisk Arkiv

SLÆGTSFORSKNING

Lokalhistorisk Arkiv indbyder til en slægtsforskningsaften

TORSDAG DEN 30. SEPTEMBER 1982 KL. 19.30
i Lokalhistorisk Arkiv, Smørum Bygade 35, Smørumovre.

Ideen med denne aften er, at alle, der er igang med eller interesseret i at undersøge deres slægt i Ledøje-Smørum, mødes for at diskutere, udveksle oplysninger, fremgangsmåder m.m.

Initiativet kommer fra Jytte og Arne Pedersen i Lyngby. Arne Pedersen, hvis farfar, Peder Pedersen, var kromand i Smørum, har dyrket slægtsforskning i mange år og er interesseret i at møde andre slægtsforskere. Arne Pedersen håber, at man ved udveksling af materiale, oplysninger, ideer osv. kan hjælpe hinanden med noget af arbejdet.

Hvis der på mødet viser sig interesse for det, vil Arkivet gerne være vært ved lignende arrangementer.

FORENINGSARKIVER

Lokalhistorisk Arkiv har nu kendskab til ca. 80 foreninger i kommunen. Oplysningerne om foreningerne har vi fundet i Kommunens informationsbog og ved gennemsyn af gamle årgange af Ballerup-Måløv Avis på Universitetsbiblioteket.

I august sendte vi breve og brochure ud til disse foreninger med oplysning om indsamlingskampagnen for foreningsarkiver og med opfordring til at aflevere eller give adgang til at registrere den pågældende forenings arkiv.

Ved at få kendskab til foreningernes arkivmateriale kan vi belyse det lokale foreningsliv, som har haft stor betydning for det lokale samfunds udvikling og historie i de sidste 100-150 år. Indsamlingskampagnen skal sikre dette værdifulde kildemateriale for eftertiden.

Ved Historisk Forenings 10 års jubilæum modtog vi dele af Ledøje Brugsforenings arkiv, og fornylig fik vi Smørumnedre Vandværks arkiv, som består af samtlige forhandlingsprotokoller og regnskabsbøger 1910-1969, korrespondance og diverse tekniske tegninger og papirer.

Et udvalg af de arkivalier, vi har fra de forskellige foreninger, kan ses på en udstilling i Lokalhistorisk Arkiv.

SKOLEN OG LOKALHISTORISK ARKIV

Lokalhistoriske Arkiver i Storkøbenhavn arrangerer i samarbejde med Københavns Amtskommunes Amtscentral for undervisningsmidler en konference om lokalhistorie i undervisningen den 27. sept. 1982. Henning Bender fra Lokalhistorisk Arkiv i Ålborg holder foredrag om, hvad Arkiverne kan tilbyde til undervisningen om lokalsamfund og lokalhistorie, og Ole Sørensen fra Amtscentralen vil fortælle om, hvordan det lokalhistoriske arkiv kan benyttes i en undervisningsmæssig sammenhæng. Endvidere er der gruppearbejde og diskussion om det videre forløb i samarbejdet mellem skolerne og de lokalhistoriske arkiver, især hvad angår udarbejdelse af undervisningsmateriale.

Til konferencen indbydes repræsentanter fra de lokalhistoriske arkiver og kommunernes pædagogiske centraler, skolekonsulenterne i orienteringsfagene og repræsentanter fra amtets lokalmuseer og amtsmuseumsrådet.

Lokalhistorisk Arkiv modtager gerne klassebesøg, og vi har en lille fotoudstilling om de gamle skoler i kommunen til udlån.

FOTOKONKURRENCE

Resultatet af Historisk Forening og Arkivs fotokonkurrence i anledning af foreningens 10 års jubilæum blev følgende:

Landskab: Poul Clemmensen, Ledøje, fik præmie for et billede af Ledøje Bygade.

Arbejdsliv: Holger Pedersen, Smørumnedre, fik præmie for et billede af elever, der spiller pushball på Balsmoseskolen.

Fritid: Bent Nielsen, Smørumnedre, fik præmie for et billede af en koncert i Ledøje kirke med Ledøje-Smørum Band.

Lars Qvistgaard, Nybølle, fik en ekstrapræmie for et godt arkivbillede. Billedet forestiller Nybøllehus, der tidligere var menighedshus.

Vi vil gerne her benytte lejligheden til at sige tak for alle de indsendte billeder, som nu indgår i Arkivets samling.

Anne Marie Kyed Pedersen.

UDGRAVNING.

For øjeblikket pågår en gennemgribende restaurering af stuehuset på Tysmosegård i Nybølle hos Bent Ravn.

Under gravearbejdet stødte murermester Elo Jensen på resterne af et ildsted under lergulvet. Familien Ravn meddelte fundet til Historisk Forening, og i midten af maj måned påbegyndte arkæologisk gruppe en undersøgelse.

Tiden hertil har dog været begrænset, idet hensynet til husbyggeriet trådte i første række, ligesom de bestående indervægge vanskeliggjorde udgravningsarbejdet.

Under det gamle lergulv fandtes rester af en ildgrube i forbindelse med en bageovn. Foran ildgruben var anbragt et par store trædesten, og resten af det tilhørende gulvlag var brolagt.

Ved den videre gravning fandtes under ildsted I spor af endnu et ildsted i forbindelse med et jordgulv.

I lag III - 70-80 cm nede dukkede en meget smuk brolægning op. Denne belægning har været udført meget omhyggeligt og med fald mod midten. Hvor de to skrånende gulvflader mødtes, løb de sammen i en 19 cm bred rende med forsænket stembund og med fald mod nord. Renden - eller den del, vi udgravede - havde en længde på et par meter og endte i en faskine af små sten.

På nuværende tidspunkt er det ikke muligt at sandsynliggøre brolægningens oprindelige formål, men i samtlige lag er fundet mange skår af keramik og glas samt knogler. Disse ting vil forhåbenligt bringe os nærmere i tid og formål.

Brolægning fra lag III med den omtalte rende.

Efter udskiftningskort fra 1794 var det oprindelige stuehus beliggende vinkelret på det nuværende stuehus, og det kan derfor tankes, at brolægningen kunne hidrøre fra en staldlænge.

I vinterens løb vil der blive arbejdet videre med de fund, der er blevet gjort og som gerne skulle resultere i en mere udtømmende rapport.

Til slut en tak til familien Ravn for den forståelse og interesse, de har vist os i den tid, udersøgelsen stod på.

Rita og Erik Holm

De store trædesten fra ildsted I ses til højre på billedet.

Nederst brolægningen fra lag III.

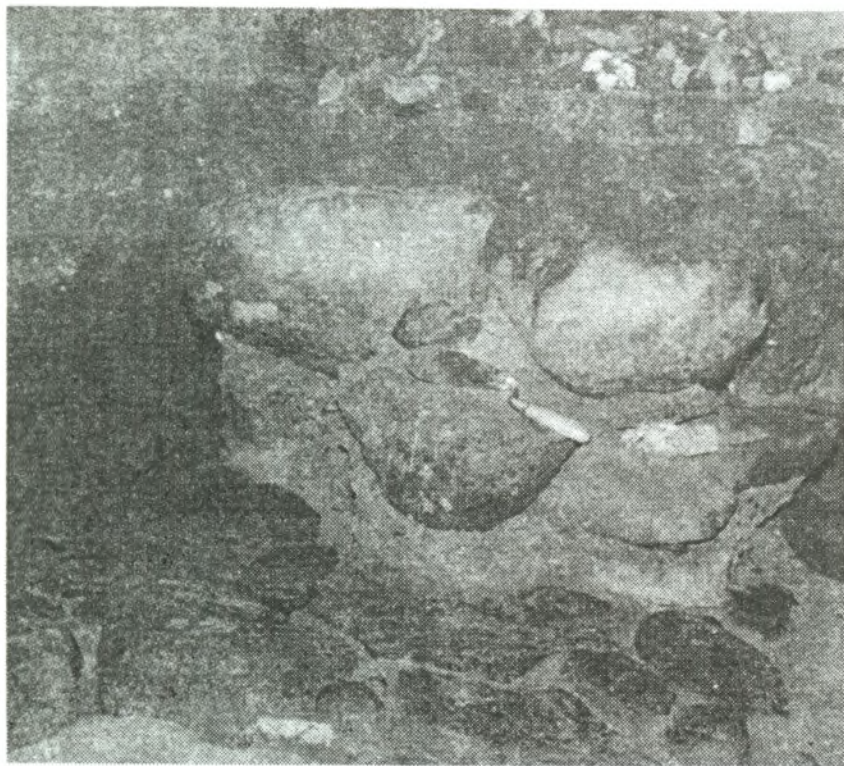
Brolægning fra lag III med den omtalte rende.

Efter udskiftningskort fra 1794 var det oprindelige stuehus beliggende vinkelret på det nuværende stuehus, og det kan derfor tankes, at brolægningen kunne hidrøre fra en staldlænge.

I vinterens løb vil der blive arbejdet videre med de fund, der er blevet gjort og som gerne skulle resultere i en mere udtømmende rapport.

Til slut en tak til familien Ravn for den forståelse og interesse, de har vist os i den tid, undersøgelsen stod på.

Rita og Erik Holm

De store trædesten fra ildsted I ses til højre på billedet.

Nederst brolægningen fra lag III.

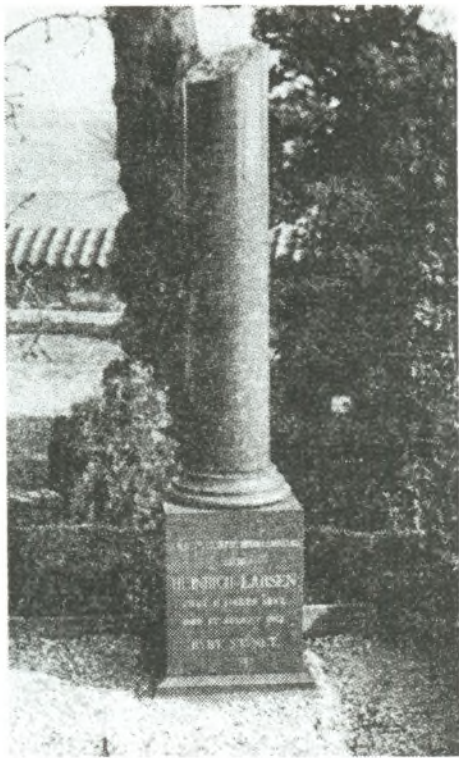
Smørum Kirkegård

Når man går i gang med en kirkegårdsregistrering, er det godt, at man ikke ved, hvor stor og tidkrævende en opgave det er. Og Smørum kirkegård hører endda ikke til de største med sine knap 200 gravsteder.

Man bliver dog hurtigt grebet af arbejdet, for det er både interessant og lærerigt på mange måder. Gravstederne bliver målt op og beplantningen beskrevet, stenens placering, udseende, materiale og diverse tekst og ornamentering bliver noteret. Til sidst bliver hver enkelt sten fotograferet.

Desværre er der ikke så mange gamle gravsten tilbage på Smørum kirkegård, for de er - set med en "historikers" øjne - de mest spændende, både hvad angår teksten og selve udformningen af stenen i forskellige stilarter.

De moderne gravsten er til gengæld smukke i al deres enkelhed. Her på kirkegården er det meget almindeligt at bruge store marksten som gravsten, måske gravet op på afdødes jord? Men man må beklage, at det åbenbart er moderne kun at skrive navnet, sommetider endda kun fornavnet, på stenen. Årstal bør der efter min mening altid være.

Man kan også her på kirkegården se rigtigheden i den gængse opfattelse, at det var "finest" at ligge nær selve kirkebygningen, og at især de store gårdmænd lagde deres gravsteder på det sted på kirkegården, der lå nærmest hjemmet.

Som eksempel på en gammel, talende gravsten, som vist forøvrigt står for sløjfning, kan citeres følgende vers : HER HVILER STØVET AF / GAARDEIER / PEDER NIELSENS HUSTRU / ANE JAKOBSEN / FØDT 28.JANUAR 1828 / DØD 8.JUNI 1879 / OG SØN / MICHAEL PEDERSEN / FØDT 12.JUNI 1854 / DØD 11.JUNI 1879 /

KJÆRLIGHED DEM FAST FORBANDT / DØDEN EJ DEM
SKILTE LÆNGE / FÆLLES GRAV OG FRED DE FANDT /
SORG EJ MER DEM NU KAN TRÆNGE / OVER TRØFAST /
KJÆRLIGHED / LYSER GUD EN EVIG FRED / FRED
MED EDERS STØV I KJÆRE / MINDET SKAL VELSIG-
NET VÆRE.

Man gør sine iagttagelser undervejs og opdager, at kommunens berømte mænd såsom de to ministre Th. Madsen-Mygdal og Jens Smørum har ganske enkle gravsten, mens to drenge på henholdsvis 4 og 18 år har kirkegårdens mere markante gravsten.

Man undrer sig også over, hvorfor gravstenen for William Axel Tutein og hustru fra Edelgave er henvist til lapidariet (samling af sløjfede gravsten) i kirkegårdens nordøstlige hjørne. William Axel Tutein var søn af "vor" Wilhelm Frederik Tutein, der byggede Smørumovre skole, og hvis gravsted er fredet af Undervisningsministeriet. De har måske ikke ønsket "uvedkommende" gravsten på stedet?

Som et kuriosum kan det fortælles, at fru Jonna Bendtsen fra Nonnegaard i Smørumovre har gjort os opmærksom på, at 5 trappesten ved gårdens tidligere stuehus er tidligere gravsten,

formodentlig inde fra selve kirken. De er simpelthen flækket over på langs, men på to af dem, der ligger i forlængelse af hinanden, er det muligt at læse følgende tekst : HER LIGER BEGRAVEN ERLIG OG GUDFRUCHTIG QUINDE MARGRETE HANSDATER SOM BØDE I SMØRUM OG DØDE 1640.

Mon der findes lignende på andre gårde i Smørumovre?

Det ville være et stort ønske, at ingen gravsten blev bortkastet eller ødelagt ved sløjfning, men blev placeret op ad kirkegårdsmuren i et såkaldt lapidarium - der er plads nok. I hvert fald bør Lokalhistorisk Arkiv altid kontaktes før eventuel kassation.

K.F.

Aktivitetsskalender

6. september Start på studiekreds i Gotisk skrift.
14. september Start på arkæologigruppens sæson.
18. september Efterårstur.
30. september En aften om slægtsforskning.
5. oktober Foredrag: 100-året for Andelsbevægelsen.
9. oktober Fællestur med "Vestvoldens Venner".
2. november Foredrag: Dragter og tekstiler på Hedeboegnen.
16. november Fototeknik og gemstandsregistrering.
23. november " " "
27. november Julestue.
7. december Foredrag: Søborg slot og købstad.
11. januar Foredrag: Havens historie.
1. februar Foredrag: Det kongelige kunstkammer.
1. marts En aften med Piet van Deurs.

FORENINGENS BESTYRELSE:

Formand	Lone Brüsch	97 37 32
Næstformand	Vilh. Nielsen	16 90 12
Kasserer	Erik Petersen	65 25 79
	Karen Strand	97 38 17
	Else Herrmann	97 51 96
	Anne Marie Kyed Pedersen	65 75 05
	Anne-Marie Nielson	97 63 92

ARKIVET:

Adresse: Smørum Bygade 35, Smørumovre, 2760 Måløv.

Åbningstid: Den 1, torsdag i hver måned kl. 19.30 -
21.30, den 2. lørdag i mdr. Sept. - maj
kl. 11.00 - 13.00 og efter aftale.

Arkivarer:	Anne Marie Kyed Pedersen	65 75 05
	Kirsten Fauk	97 50 63

Kontingent 1982: Kr. 50,- pensionister halv pris.

Dette blad udgives af:

Ledøje-Smørum historiske forening og arkiv.

Ansvarshavende red. O. Holmfred
Baltorpvej 104, st. th.
2750 Ballerup.

Foreningens bomærke er tegnet af Bent Eggert.

